

med. — Hvad der har bevæget mig til at tage Ordet, var dog nærmest følgende. Det ærede 12te kongevalgte Medlem (Fischer) sagde, at man meget maatte overveie et saadant Tilbud som det nærværende fra det sjællandske Jernbaneselskab, inden man skjød det fra sig. Men jeg mener, at man ogsaa meget maa overveie Sagen — ligesom man altid bør overveie meget —, førend man antager et saadant Tilbud. Endsskjønt jeg for min Deel ønsker alle mulige Jernbaner og Alt, hvad der kan fremme dem, mener jeg dog, at man, inden man gaar ind paa nye Jernbaner, meget maa overveie, om den Naade, hvorpaa de skulle komme istand, er fri for Betænkkelighed, eller om man derved staaer fare for Ulemper for Staten. Det ærede kongevalgte Medlem fra Holland (Wichfeld) bemærkede før, at Staten slet ikke ved den her foreslaaede Jernbane kom til at tilflyde Noget, men det kan det ærede kongevalgte Medlem dog aldeles ikke garantere, jeg mener garantere i Egenkab af Landsthingsmand. Det er muligt, at Rentegarantien i dette Tilfælde kan blive faare farlig, navnlig efter hvad der idag er blevet udtalt af den høitærede Indenrigsminister om, at Eneretten med Hensyn til Jernbaneanlæg var — jeg vil ikke sige et tomt Ord, men dog — Noget, som i mange Tilfælde kunde omgaaes, og at der trods den godt kunde bevilges en Concurrencebane mellem de samme Steder, maaskee med nogle flere Ombygninger eller paa en noget forandret Naade. Ordet „Eneret“ giver altsaa ikke nogen Betryggelse for, at der paa det vedkommende Strøg kun kommer til at ligge den ene vedkommende Bane, vi ere altsaa ikke sikre for, at der ikke kommer en Concurrence ved Siden af den her foreslaaede; jeg anseer det idetmindste ikke for at høre til Umulighederne. Da der i sin Tid var Tale om at garantere Jernbanen til Korsør for det sjællandske Jernbaneselskab, tillod jeg mig i Folkethinget at anvise netop Bordingborgveien som den, ad hvilken man fortrinsviis skulde søge Forbindelsen med Udlandet, og at paapege, at Staten i alt Fald først, hvis det behøvedes, ved sin Garanti skulde søge at tilveiebringe den. Vi vare dengang 14 Medlemmer, der nægtede Garantien til Jernbanen over Korsør. Ogsaa nu

er jeg af den Formening, at der eiheller her i og for sig er Grund til at tilstaae en Garanti, efterksom vedkommende Jernbane jo skal bygges i et af de frugtbareste og meest velhavende Strøg af Landet; den behøver ingen Garanti. I Sjælland kan derimod ingen Jernbane komme istand uden Garanti, allermindst en saadan Jernbane, som maa ansees for i høi Grad ønskelig, nemlig en Jernbane, der bygges Vest paa. I alle deslige Egne er det i sin Orden, at Staten træder til med sin Garanti, men i de frugtbare Egne er derimod ikke Stedet til en Garanti. Man vil nu maaskee sige: Ja, men i de frugtbare Egne har man Intet at risikere ved sin Garanti, og Du mener jo selv, at en Bane, som den her foreslaaede, søger den rette Wei, og at den vil betale sig godt, og at der saaledes ikke er Noget at frygte for Fremtiden. Men dertil siger jeg: Det vilde der heller ikke være, hvis det var den eneste Wei, ad hvilken man kunde komme, efterat den Bane var etableret; men vi høre og see jo, at der kan etableres en Concurrencevei, og hvem sikker os da for, at den ikke bliver saa fortrinlig, at den aldeles overskøier den, som vi nu skulle give Garanti til? Den høitærede Minister har vel bemærket, at der ingen Sandsynlighed var for, at andre større Foretagender skulde komme istand, der søgte den samme Wei, og at man kun kunde tænke sig saadanne Foretagender som en Tilnærmning til den nu foreslaaede Bane. Men det troer jeg imidlertid ikke, at man med Sikkerhed kan forudsætte. Der er ogsaa andre tilgrændsende Weie, der muligen ville komme frem i Fremtiden og da ville blive foretrukne; gaae de end ikke ganske i samme Retning som den her foreslaaede Bane, gaae de dog i dermed parallelt løbende Retning. Der er saaledes — jeg vil ikke nævne det som et Exempel paa en eventuel Jernbanevei, thi det troer jeg ikke, at den vil blive —, men der er f. Ex. Weien over Gjedserodde; den har jo i sin Tid været søgt som den korteste Postvei. Det kunde ogsaa tænkes, at man vilde søge en Wei, løbende parallel gennem den Egn, som man nu har for Die, og at en saadan blev foretrukken ved den meget betydelige Fregvents, som kan ventes at ville komme tilveie mellem Kjøbenhavn og det sydlige Fastsland, naar der er en courant